

BOG MU JE STAVIO RUKU NA RAME

Vest o odlasku Ljube Tadića iz zemaljskog života mahom je zatekla pozorišne ljude na njihovom radnom mestu - u pozorištu, na snimanju, gostovanju... Prva reagovanja su bili minut ćutanja ili njemu posvećen aplauz posle predstava.

Proslavljeni glumac Ljuba Tadić preminuo je 28. oktobra 2005. u Beogradu u 76. godini.

U gradskoj skupštini Beograda, u utorak, 1. novembra, u 12 sati, održana je komemoracija preminulom velikanu Ljubi Tadiću. Sahrananjen je istog dana, u Aleji zaslužnih građana, na Novom groblju.

Ljuba Tadić je rođen 31. maja 1929. godine u Uroševcu kod Peći. Glumu je studirao na Akademiji za pozorišnu umetnost u Beogradu.

Karijeru je počeo na sceni Narodnog pozorišta "Joakim Vujić" u Kragujevcu, a zatim prelazi u Beograd. Bio je član Beogradskog dramskog pozorišta, Jugoslovenskog dramskog pozorišta, Narodnog pozorišta, a značajne uloge ostvario je i na sceni Ateljea 212.

Ljuba Tadić je jedan od glumaca koji su ostavili najdublji trag u srpskom teatru.

U Beogradskom dramskom pozorištu igrao je u predstavama koje su najavile nove, moderne tendencije u našem teatru, kao što su 'Staklena menažerija' i 'Smrt trgovačkog putnika'. Otvorio je Atelje 212 ulogom Vladimira u predstavi 'Čekajući Godoa'.

Bio je istaknuti član Jugoslovenskog dramskog pozorišta od 1961. godine. Publika JDP-a zauvek će ga pamtiti kao Oderera u 'Prljavim rukama', Pukovnika Perišića u 'Kad su cvetale tikve', Medelja Krika u 'Sumraku', Sokrata u 'Odbrani Sokrata i smrti'.

Poslednju pozorišnu ulogu odigrao je u predstavi 'Kralj Lir' Viljema

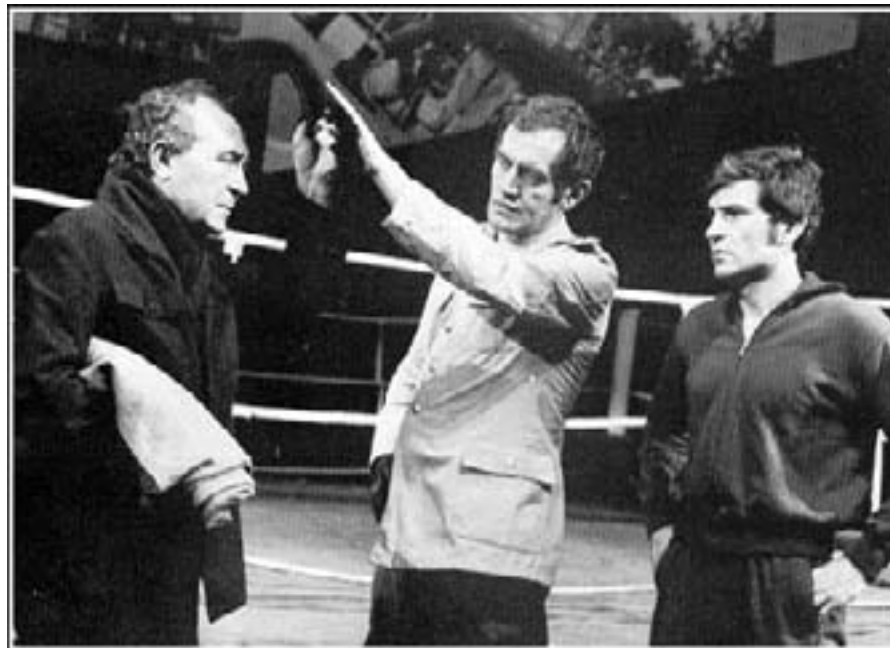

Šekspira, u režiji Tomija Janezića, koja je premijerno izvedena u martu 2005. godine na sceni Ateljea 212.

Tadić je za svoj rad nagrađen Oktobarskom nagradom Beograda 1969. godine. Sedmojulsku nagradu Srbije dobio je 1970, prvi je dobitnik glumačke nagrade "Dobričin prsten", a za vreme bivše Jugoslavije četiri puta je nagrađen zlatnom Arenom filmskog festivala u Puli.

Miki Manojlović, glumac koga je, još pre par decenija, Ljuba Tadić video kao svog nastavljača, kaže da je gubitak

veliki ne samo za Beograd i Srbiju, nego mnogo šire: "Bio je veliki humanista, jedinstven glumac, najvažniji, gorostas! Njemu je Bog stavio ruku na rame. Ra-

Ljubiša Jovanović, Ljuba Tadić i Miša Janketić u predstavi "Kada su cvetale tikve", Jugoslovensko Dramsko Pozorište, 1969.

zumevao je i nastanak i nestanak, da su život i smrt smisao kome služimo".

Branko Cvejić, glumac, upravnik Jugoslovenskog dramskog pozorišta, kaže:

„Ljuba je plenio scenom, prosto ju je „jeo“. Takvih, na žalost, više nema. Njegovim odlaskom naše glumište je mnogo izgubilo. A, i buduće generacije. Jer, Ljuba je bio nesebičan kad je trebalo pomoći mladim glumcima” – kaže Bratislav Slavković Keša, bard kragujevačkog pozorišta.

- Prvi, najveći među nama! Meni lično, bilo je značajno njegovo mišljenje uopšte, o pozorištu, umetnosti, životu, politici, sportu, zabavi. Poštovao sam

ga, voleo i cenio, a posebna je čast što je i on meni uzvraćao.

Dejan Mijač, reditelj sa kojim je Ljuba Tadić radio "Donju zemlju" za otvaranje nove zgrade Srpskog narodnog pozorišta u Novom Sadu, Harvudovog "Garderobera", Nušićevu "Gospođu ministarku", seća se da mu je kao najvažniji ostao u sećanju "susret sa glumačkim čudom koje se zove Ljuba Tadić":

- U poređenju sa tim, sve ostalo je shvatljivo. Ovo je bilo nešto zapanjujuće! Razumevao je u magnovenju, a znao više od onoga što svi skupa znamo. Intuitivno je nadmašivao sve što je gledao, radio, mislim da je i u tome bio njegov ekstra talenat, genijalnost. Retke su takve pojave bilo gde u svetu. Teško da ćemo više imati tako nešto u našem prisustvu, kao što ni pre nismo imali... Sećam se Harvudovog teksta o boravku u Beogradu i

Glumac Tihomir Stanić rekao je da je Ljuba Tadić svojim životom i delom zadužio sve naše pozorišne scene, grad, državu i sve one koji žive u njoj. Reditelj Goran Paskaljević nada se da će svi oni koji vole Ljubu Tadića moći da ga se sećaju sedeći na klupi u nekom beogradskom parku ili ulici koji će nositi njegovo ime.

susretu sa ansamblom "Garderobera" - zabezknut takvom glumačkom pojavom! Bila mu je nešto najimpresivnije što je ovde doživeo i cela dva stupca

teksta posvetio je Ljubi Tadiću.

Na ideju o postavljanju "Garderobera" u Jugoslovenskom dramskom pozorištu, seća se Mijač, došao je sam Ljuba: "Gledao je film i konstatovao: 'Bogati, pa ovo je baš moje...' Nabavljen je tekst, dat (starijem glumačkom kolegi) Mlađi Veselinoviću da ga prevede... "Dok smo spremali predstavu, bio je veoma raspoložen, kooperativan za sve glumce i začuđujuće jednostavan", dodaje Mijač. "Naročito je sa Perom Kraljem imao dobar odnos i tako je ostvarena najbolja moguća atmosfera za rad".

- Ljuba je imao neverovatnu brzinu ulaženja u problem i rešavanja problema. Za nedelju

dana, on je već bio na mestu gde ostali glumci mesec dana tragaju. A pošto je bio iskren, nervirao se što ne mogu da ga prate. U hodu je kapirao i tu je bila njegova nesreća i nije tačno da nije podnosio kolege!

On samo nije mogao da podnese da neko svoj problem postavlja kao centralni problem celog projekta. Nerviralo ga je ako neko evidentno nije kapacitet koliko veruje da jeste i trudi se da bude iznad ostalih. Tu nepokrivenu pretencioznost nije trpeo i tada je umeo da bude, a u suštini je i bio - dečko! Odraslost s njim nisi mogao da računaš, ali je i, srazmerno talentu, bio mudar.

Reditelj Dušan Jovanović: "Naravno da je bio veliki glumac. Ali, ono što je meni bilo najlepše kod njega je izuzetna ličnost, unikat. Voleo sam njegovu mudrost, sposobnost da priča lepe priče, da sluša čoveka, ohrabri, podstakne ono što je najlepše u njemu.

Veoma pitom čovek! Najviše mi je značila Ljubina unutrašnja lepota, on nije bio kalkulantan, nije diplomatisao, znao je da pomiri međusobne suprotnosti. Strog i prema sebi i prema drugima, ali nikada nije ispoljavao ni zloću, ni agresivnost - govorio je istinu tako, da su ljudi mogli da je prihvate.

Pozorišni kritičar Feliks Pašić pripremao je, u saradnji sa Ljubom Tadićem, knjigu o njemu. Nisu stigli da je završe. Na vest o smrti, Pašić se seća: "Voleo je da kaže kako glumac traje dok traje njegovo telo. Prevario se. Ljuba Tadić je nadživeo svoje telo. Voleo je da kaže kako mu nikakva maska nije potrebna, pošto se našminkao životom. Nije pogrešio. Njegova životna šminka bila je tako gusta i bogata da je, prema potrebi, uzimala lica paćenika i ubica, užarenih mladića i nesrećnih staraca, moćnika i sirotana, kreatora politike i njenih žrtava, velikih i ubogih. Mudrac, u svojim ulogama prošao je šekspirovih 'sedam doba'. Ispunio je život do vrha.

SRBIJA JE OSIROMAŠILA

Duboko sam potrešena - kaže glumica Mira Stupica. - Tako veliki umetnici ne rađaju se svaki dan i njegovim odlaskom Srbija je osiromašila... Ljuba je voleo da se šali, čestit, uman, gde god da je bio, bio je u centru pažnje, ali, nikad ga nije to ponelo. Naprotiv, on je stvarao prijatnu atmosferu oko sebe... Mnogo će mi nedostajati onaj glas, ona velika glava, čupava kosa, one dugačke noge, šarm, dečje u njemu... Iako je bio bolešljiv, niko nije očekivao takvu dramu. S druge strane, umro je lepo, na svom pragu.

LAVINA EMOCIJA

U saučešću koje je poslao Jugoslovenskom dramskom pozorištu, reditelj Slobodan Unkovski, koji je dvaput saradivao sa Ljubom Tadićem, seća se i studentskih dana na FDU: "Bio je neka vrsta mentora na post-diplomskim izrežije, jer je dolazio na progone mojih beogradskih predstava, hrabrio nas je i istovremeno ukazivao na moguće komplikacije. Njegov dolazak je bio svečanost, njegovo prisustvo je usisavalo energiju iz prostora kako u životu, tako na sceni. Nije bilo lako glumiti s njim, mislim da je režiranje zahtevalo još više veštine, hrabrosti i razumevanje za njegov definitivni talenat, za njegovu neukrotivu energiju.

Oni koji ga nisu lično videli ne mogu da zamisle tu lavinu od emocija, ciljeva, tajnih poruka i njegove široke otvorene oči. Čudne pauze, neočekivane eksplozije, definitivna stanja. I njegov gromki smeh. Naravno da je bio više od glumca i više od glume. Naš Ljuba.